

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS AFGØRELSE

af 27. november 2000

om Fællesskabets handlingsprogram for bekæmpelse af forskelsbehandling (2001-2006)

(2000/750/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 13,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾, og

efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles. I henhold til traktaten om Den Europæiske Union skal Unionen respektere de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.
- (2) Europa-Parlamentet har indtrængende og gentagne gange opfordret Den Europæiske Union til at udforme og forstærke sin politik vedrørende ligebehandling og lige muligheder i relation til alle årsager til forskelsbehandling.
- (3) Den Europæiske Union afviser teorier, der søger at fastslå, at der findes forskellige menneskeracer. Anvendelsen af udtrykket »race« i denne afgørelse indebærer ikke en accept af sådanne teorier.
- (4) Ved gennemførelsen af programmet tilstræber Fællesskabet i henhold til EF-traktaten at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, især fordi

kvinder ofte er ofre for forskelsbehandling baseret på flere faktorer.

- (5) De forskellige former for forskelsbehandling kan ikke inddeles efter betydning og er alle lige uacceptable. Programmet tager sigte både på udveksling af god praksis, der allerede findes i medlemsstaterne, og på fremme af udformning af ny praksis og nye politikker til bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder forskelsbehandling baseret på flere faktorer. Nærværende afgørelse kan bidrage til at indføre en samlet strategi til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling af forskellige grunde, således at den fremover kan foregå parallelt.
- (6) Erfaringerne fra indsatsen på fællesskabsplan, især med hensyn til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af køn, har vist, at bekæmpelse af forskelsbehandling i praksis kræver en kombination af foranstaltninger og især af lovgivning og konkrete tiltag, der er udformet, så de gensidigt underbygger hinanden. Der kan drages lignende konklusioner af erfaringer vedrørende forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse og handicap.
- (7) Programmet bør omhandle alle grunde til forskelsbehandling bortset fra forskelsbehandling på grund af køn, der er genstand for særlige EF-foranstaltninger. Forskelsbehandling af forskellige grunde kan have de samme kendetegn og kan bekæmpes på samme måde. Man har gennem mange år opbygget erfaringer med bekæmpelse af forskelsbehandling af visse grunde, herunder forskelsbehandling på grund af køn, som med fordel kan benyttes for andre grundenes vedkommende. Der bør dog tages hensyn til de særlige kendetegn ved de forskellige former for forskelsbehandling. Følgelig skal der tages højde for handicappedes særlige behov med hensyn til aktiviteterne og resultaternes tilgængelighed.

⁽¹⁾ Udtalelse afgivet den 5.10.2000 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽²⁾ EFT C 204 af 18.7.2000, s. 82.

⁽³⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 1.

- (8) Alle offentlige og/eller private organisationer og institutioner, der beskæftiger sig med bekæmpelse af forskelsbehandling, bør have adgang til programmet. I denne forbindelse bør der tages hensyn til den erfaring og ekspertise, som ikke-statslige organisationer på lokalt og nationalt plan har.
- (9) Mange ikke-statslige organisationer på europæisk plan har erfaring med og ekspertise i bekæmpelse af forskelsbehandling og optræder desuden på europæisk plan som talsmænd for mennesker, der udsættes for forskelsbehandling. De kan derfor yde et vigtigt bidrag til forståelsen af de forskellige former for og virkninger af forskelsbehandling og til at sikre, at der ved programmets udformning, gennemførelse og opfølgning tages hensyn til erfaringerne hos mennesker, der udsættes for forskelsbehandling. Fællesskabet har tidligere ydet basisfinansiering til forskellige organisationer, der arbejder med forskelsbehandlingsproblematikken. Ydelse af basisfinansiering til effektive ikke-statslige organisationer kan således være et værdifuldt aktiv i bekæmpelsen af forskelsbehandling.
- (10) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne afgørelse bør vedtages i henhold til Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹⁾.
- (11) For at give fællesskabsindsatsen øget merværdi er det nødvendigt, at Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne på alle niveauer sikrer sammenhængen i og komplementariteten mellem foranstaltninger, der iværksættes på grundlag af denne afgørelse og andre relevante EF-politikker, -instrumenter og -foranstaltninger, især i forbindelse med Den Europæiske Socialfond, inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse og lige muligheder for mænd og kvinder og med bestræbelser på at fremme social integration. Der skal desuden sikres sammenhæng og komplementaritet med relevante aktiviteter, der gennemføres af Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad.
- (12) Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) giver mulighed for øget samarbejde på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og de lande i Den Europæiske Frihandelsområdet, der deltager i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EFTA/EØS) på den anden side. Det bør være muligt for ansøgerlandene i Central- og Østeuropa at deltage i programmet i henhold til de betingelser, der er fastsat i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne til disse aftaler og i de afgørelser, som er truffet af de respektive associeringsråd, for Cypern, Malta og Tyrkiet gennem finansiering med tillægsbevillinger i overensstemmelse med procedurer, der fastlægges sammen med de pågældende lande.
- (13) Der anføres i denne afgørelse et finansielt referencegrundlag som omhandlet i punkt 34 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og

forbedring af budgetproceduren ⁽²⁾, for programmets samlede varighed, uden at dette berører budgetmyndighedens beføjelser i henhold til traktaten.

- (14) Kommissionen og medlemsstaterne bør bestræbe sig på, at alle tekster, retningslinjer og indkaldelser af forslag, der offentliggøres som led i dette program, er affattet i et klart, enkelt og ligefremt sprog.
- (15) Der bør tages hensyn til, at det kan være nødvendigt at yde særlig bistand for at sætte personer i stand til at overvinde hindringerne for deres deltagelse i programmet.
- (16) Det er en nødvendig forudsætning for et positivt udfald af enhver fællesskabsindsats at føre tilsyn med og evaluere resultaterne i forhold til målene.
- (17) I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, kan målene for den påtænkte handling vedrørende Fællesskabets bidrag til bekæmpelsen af forskelsbehandling ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, fordi den bl.a. kræver multilaterale partnerskaber, tværnational udveksling af informationer og EF-dækkende formidling af god praksis. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne afgørelse ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Fastlæggelse af programmet

Med denne afgørelse vedtages for perioden 1. januar 2001 til 31. december 2006 et EF-handlingsprogram for fremme af foranstaltninger til bekæmpelse af direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, i det følgende benævnt »programmet«.

Artikel 2

Formål

Programmet skal inden for rammerne af Fællesskabets beføjelser støtte og supplere den indsats, der ydes på EF-plan og i medlemsstaterne for at fremme foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af forskelsbehandling baseret på en eller flere faktorer, idet der tages hensyn til lovgivningstiltag, når det er hensigtsmæssigt. Det har følgende formål:

- a) at forbedre forståelsen af spørgsmål vedrørende forskelsbehandling gennem øget viden og gennem evaluering af effektiviteten af politikker og praksis
- b) at styrke kapaciteten til at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling effektivt, særlig gennem styrkelse af organisationernes aktionsmidler og støtte til udveksling af informationer og god praksis og etablering af netværk på europæisk plan, under hensyntagen til de særlige kendetegn ved de forskellige former for forskelsbehandling

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

c) at fremme og udbrede værdier og praksis, der understøtter bekæmpelsen af forskelsbehandling, herunder gennem oplysningsaktiviteter.

Artikel 3

EF-foranstaltninger

1. Med henblik på opfyldelsen af de i artikel 2 fastsatte målsætninger kan følgende foranstaltninger iværksættes inden for en tværnational ramme:

- a) analyse af faktorer af betydning for forskelsbehandling, bl.a. gennem undersøgelser og udarbejdelse af kvalitative og kvantitative indikatorer og referencegrundlag under hensyntagen til den nationale lovgivning og praksis, samt evaluering af lovgivning og praksis vedrørende bekæmpelse af forskelsbehandling med henblik på at vurdere effektiviteten og virkningerne og med en effektiv formidling af resultaterne
- b) tværnationalt samarbejde og støtte til etablering af netværk på europæisk plan mellem partnere, der beskæftiger sig med bekæmpelse og forebyggelse af forskelsbehandling, bl.a. ikke-statslige organisationer
- c) oplysningsaktiviteter, især for at fremhæve den europæiske dimension af kampen mod forskelsbehandling og gøre offentligheden bekendt med programmets resultater, bl.a. gennem meddelelser, publikationer, kampagner og arrangementer.

2. Betingelserne for iværksættelsen af de i stk. 1 beskrevne EF-foranstaltninger er fastsat i bilaget.

Artikel 4

Programmets gennemførelse og samarbejde med medlemsstaterne

1. Kommissionen

- a) sørger for iværksættelsen af de EF-foranstaltninger, der er omfattet af programmet, i overensstemmelse med bilaget
- b) udveksler regelmæssigt synspunkter med repræsentanter for ikke-statslige organisationer og arbejdsmarkedets parter på europæisk plan om programmets udformning, gennemførelse og opfølgning og om beslægtede politiske tiltag. Med henblik herpå stiller Kommissionen de relevante oplysninger til rådighed for de ikke-statslige organisationer og arbejdsmarkedets parter. Kommissionen underretter det udvalg, der nedsættes i henhold til artikel 6, om de pågældende parter synspunkter.

2. Kommissionen træffer i samarbejde med medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at:

- a) fremme alle berørte parter inddragelse i programmet, herunder ikke-statslige organisationer uanset størrelse
- b) fremme et aktivt samarbejde og en aktiv dialog mellem alle de i programmet involverede parter, bl.a. for at tilskynde til en integreret og samordnet strategi for bekæmpelse af forskelsbehandling
- c) sikre formidlingen af resultaterne af de foranstaltninger, der iværksættes inden for programmets rammer

d) give lettilgængelige oplysninger og i passende omfang sørge for offentliggørelse og opfølgning af de foranstaltninger, der støttes af programmet.

Artikel 5

Gennemførelsesforanstaltninger

1. De foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne afgørelse på de i det følgende nævnte områder, vedtages efter forvaltningsproceduren i artikel 6, stk. 2:

- a) de overordnede retningslinjer for programmets gennemførelse
- b) den årlige arbejdsplan for gennemførelsen af programmets foranstaltninger, herunder mulighed for at tilpasse eller supplere programmets temaer
- c) den finansielle støtte, som Fællesskabet skal yde
- d) det årlige budget og midlernes fordeling mellem programmets foranstaltninger
- e) retningslinjerne for valg af aktioner og organisationer, der skal støttes af Fællesskabet, samt Kommissionens udkast til liste over aktioner og organisationer, der skal støttes
- f) kriterierne for opfølgning og evaluering af programmet, navnlig omkostningseffektiviteten, samt retningslinjerne for oplysning om og overførsel af resultaterne.

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne afgørelse på alle andre områder, vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 6, stk. 3.

Artikel 6

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, i det følgende benævnt »udvalget«.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til to måneder.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Artikel 7

Samarbejde med andre udvalg

For at sikre programmets sammenhæng og komplementaritet med de andre foranstaltninger, som er nævnt i artikel 8, holder Kommissionen udvalget løbende underrettet om andre EF-foranstaltninger, der bidrager til bekæmpelsen af forskelsbehandling. Kommissionen etablerer i givet fald et regelmæssigt og struktureret samarbejde mellem dette udvalg og de tilsynsudvalg, der er nedsat vedrørende andre relevante politikker, instrumenter og foranstaltninger.

*Artikel 8***Sammenhæng og komplementaritet**

1. Kommissionen sikrer i samarbejde med medlemsstaterne den overordnede sammenhæng med andre af EU's og EF's politikker, instrumenter og foranstaltninger, bl.a. ved at etablere hensigtsmæssige mekanismer til at samordne programmets aktiviteter med relevante aktiviteter vedrørende forskning, beskæftigelse, ligestilling mellem kvinder og mænd, social integration, kultur, almen og erhvervsfaglig uddannelse og ungdomspolitik og vedrørende EF's eksterne forbindelser.

2. Kommissionen og medlemsstaterne sikrer sammenhængen og komplementariteten mellem foranstaltninger, der iværksættes under programmet, og andre relevante EU- og EF-foranstaltninger, bl.a. foranstaltninger under strukturfonde og EF-initiativet Equal.

3. Medlemsstaterne bestræber sig på så vidt muligt at sikre sammenhæng og komplementaritet mellem aktiviteterne under programmet og de aktiviteter, der gennemføres på nationalt, regionalt og lokalt plan.

*Artikel 9***Deltagelse af EFTA/EØS-landene, de associerede lande i Central- og Østeuropa, Cypern, Malta og Tyrkiet**

Følgende lande kan deltage i programmet:

- a) EFTA/EØS-landene i overensstemmelse med betingelserne i EØS-aftalen
- b) ansøgerlandene i Central- og Østeuropa (CØEL) i overensstemmelse med betingelserne i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne til disse aftaler og i de afgørelser, der er truffet af de respektive associeringsråd
- c) Cypern, Malta og Tyrkiet gennem finansiering med tillægsbevillinger i henhold til procedurer, der aftales med de pågældende lande.

*Artikel 10***Finansiering**

1. Det finansielle referencegrundlag til gennemførelse af programmet for perioden 2001-2006 er på 98,4 mio. EUR.

2. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for de finansielle overslag.

*Artikel 11***Tilsyn og evaluering**

1. Kommissionen fører løbende tilsyn med programmet i samarbejde med medlemsstaterne i overensstemmelse med procedurerne i artikel 6, stk. 2 og 3.

2. Programmet evalueres af Kommissionen med hjælp fra uafhængige eksperter. Ved denne evaluering vurderes relevansen, effektiviteten og omkostningseffektiviteten af de foranstaltninger, der iværksættes, i forhold til de i artikel 2 nævnte formål. Ved evalueringen gennemgås ligeledes programmets samlede virkninger.

Ved evalueringen gennemgås desuden komplementariteten mellem indsatsen under programmet og den indsats, der gøres i forbindelse med andre relevante EF-politikker, -instrumenter og -foranstaltninger.

3. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en evalueringsrapport om programmets gennemførelse senest den 31. december 2005.

*Artikel 12***Ikrafttræden**

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. november 2000.

På Rådets vegne

É. GUIGOU

Formand

BILAG

VEJLEDNING I PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE

I. **Indsatsområder**

Programmet vil kunne virke på følgende områder inden for de beføjelser, som traktaten tillægger Fællesskabet:

- a) bekæmpelse af forskelsbehandling inden for offentlige forvaltninger og fra offentlige forvaltningers side
- b) bekæmpelse af forskelsbehandling inden for medierne og fra mediernes side
- c) ligelig deltagelse i den politiske, økonomiske, sociale og arbejdsmarkedsmæssige beslutningstagning
- d) lige adgang til og levering af offentligt tilgængelige varer og tjenesteydelser, herunder bolig, befordring, kultur, fritid og sport
- e) effektiv overvågning af forskelsbehandling, herunder forskelsbehandling baseret på flere faktorer
- f) effektiv formidling af informationer om retten til ligebehandling og til ikke at blive udsat for forskelsbehandling
- g) integrering af politikker og praksis, der modvirker forskelsbehandling.

I alle sine aktiviteter vil programmet respektere princippet om generel integrering af kønsaspektet.

Kommissionen kan under gennemførelsen af programmet benytte sig af teknisk og/eller administrativ bistand, til gensidig gavn for Kommissionen og modtagerne, i forbindelse med fastlæggelsen, udformningen, forvaltningen, opfølgningen, revisionen og kontrollen af programmet og projekterne.

Kommissionen kan ligeledes foretage undersøgelser, tilrettelægge ekspertmøder og gennemføre aktiviteter med henblik på information og omtale, som er direkte forbundet med dette programs mål.

II. **Adgang til programmet**

Dette program er åbent på de i dette bilag anførte betingelser for alle offentlige og/eller private organisationer og institutioner, der beskæftiger sig med bekæmpelse af forskelsbehandling, navnlig

- a) medlemsstaterne
- b) lokale og regionale myndigheder
- c) organer for fremme af ligebehandling
- d) arbejdsmarkedets parter
- e) ikke-statslige organisationer
- f) universiteter og forskningsinstitutter
- g) nationale statistiske kontorer
- h) medier.

III. **Aktioner**

1. streng — Analyse og evaluering

Der kan ydes støtte til følgende foranstaltninger:

- 1) udarbejdelse og formidling af sammenlignelige statistiske serier om omfanget af forskelsbehandling i EF under hensyntagen til den nationale lovgivning og praksis
- 2) udvikling og formidling af metoder og indikatorer for evaluering af effektiviteten af politiske tiltag og praksis vedrørende bekæmpelse af forskelsbehandling (referencegrundlag) under hensyntagen til den nationale lovgivning og praksis
- 3) analyse af lovgivning og praksis til bekæmpelse af forskelsbehandling, baseret på årsrapporter, med det formål at evaluere effektiviteten og videreformidle erfaringer
- 4) tematiske undersøgelser inden for rammerne af de prioriterede temaer, som sammenholder og modstiller strategier vedrørende de forskellige årsager til forskelsbehandling hver for sig og samlet.

Kommissionen vil ved implementeringen af denne streng i programmet bl.a. sikre sammenhæng og komplementaritet med de aktiviteter, der gennemføres af Det Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad og under EF-rammeprogrammet for forskning, teknologisk udvikling og demonstration samt Fællesskabets statistiske program.

2. streng — Styrkelse af kapaciteten

Følgende foranstaltninger kan støttes med henblik på at forbedre kapaciteten og effektiviteten hos de udvalgte aktører, der beskæftiger sig med at bekæmpe forskelsbehandling på de områder, der er omfattet af dette program:

- 1) tværnationale udvekslingsforanstaltninger, der involverer flere forskellige aktører fra mindst tre medlemsstater og består i formidling af informationer, erfaringer og god praksis. Aktiviteterne kan omfatte sammenligning af effektiviteten af processer, metoder og midler i relation til de valgte temaer; gensidig formidling og anvendelse af god praksis; udveksling af personale; fælles udvikling af produkter, processer, strategier og metoder; tilpasning af metoder, midler og processer, der er identificeret som god praksis, til forskellige sammenhænge og/eller fælles formidling af resultater, informationsmateriale og arrangementer. Ved udvælgelsen af ansøgningerne om finansiering tager programmet hensyn til, hvor mange former for forskelsbehandling der er tale om.
- 2) basisfinansiering af ikke-statslige organisationer på europæisk plan, der har erfaring i bekæmpelse af forskelsbehandling, og som optræder som talsmænd for mennesker, der udsættes for forskelsbehandling, for at fremme udviklingen af en integreret og samordnet strategi for bekæmpelse af forskelsbehandling.

Basisfinansieringen er begrænset til et loft på 90 % af de støtteberettigede udgifter.

Ved udvælgelsen af organisationerne kan der tages hensyn til, hvor forskelligartede og heterogene de grupper, der er udsat for forskelsbehandling, er.

3. streng — Oplysningsaktiviteter

Der kan ydes støtte til følgende foranstaltninger:

- 1) afholdelse af konferencer, seminarer og arrangementer på europæisk plan
- 2) medlemsstaternes afholdelse af seminarer til støtte for gennemførelsen af EF-retten om bekæmpelse af forskelsbehandling og fremhævelse af en europæisk dimension ved arrangementer, der afholdes på nationalt plan
- 3) gennemførelse af europæiske mediekampagner og -arrangementer til støtte for tværnational udveksling af informationer samt afdækning og formidling af god praksis, herunder uddeling af priser til succesrige foranstaltninger under 2. streng, for at gøre kampen mod forskelsbehandling mere synlig
- 4) udgivelse af publikationer med henblik på at formidle programmets resultater, herunder en hjemmeside på Internettet med eksempler på god praksis, et forum for udveksling af idéer og en database over potentielle partnere til tværnationale udvekslingsforanstaltninger.

IV. Forelæggelse af ansøgninger om støtte

1. streng: Denne streng implementeres primært via udbud. For samarbejde med nationale statistiske kontorer gælder Eurostat-procedurene.
 2. streng: Streng 2, nr. 1), og streng 2, nr. 2), implementeres efter indkaldelser af forslag, som forelægges for Kommissionen.
 3. streng: Denne streng implementeres som hovedregel efter udbud. Der kan dog ydes tilskud til foranstaltninger under streng 3, nr. 2), og streng 3, nr. 3), efter anmodninger om tilskud fra f.eks. medlemsstaterne.
-